

Jeg viser til høringsbrev av 21.01.14 om reservasjonsordning for fastleger. Jeg gir med dette mitt syn på saken og ber departementet registrere mitt brev som en egen høringsuttalelse.

Å innføre en reservasjonsordning for fastleger innebærer en reell risiko for at abortsøkende kvinner blir krenket, og for at retten til selvbestemt abort blir uthult.

At fastlegen i slike tilfeller må henvise pasienten videre til en lege som ikke har reservert seg, endrer ikke dette. Bare det faktum at fastlegen anser kvinnens valg som så etisk forkastelig at han ikke vil ha noe med det å gjøre, er i seg selv en tilleggsbelastning for kvinnen.

Om en fastlege nekter å henvise en kvinne til abort, vil det, ifølge Regjeringens forslag, ikke ha noen betydning for om kvinnen får utført aborten eller ikke. Reservasjonslegen må uansett henvise kvinnen videre til en annen lege som gjør jobben for han. Nektingen er kun en markering. Men om reservasjonslegens samvittighetskvaler er så dype som han gir uttrykk for, er den logiske konsekvensen at han også nekter å henvise pasienten til en annen lege. Denne typen fastleger vil uvegerlig komme. Helse- og omsorgsministerens «løsning» løser derfor ingen problemer – hverken for legene eller for kvinnene.

Fastleger har i dag ikke lov til å reservere seg mot å utføre visse oppgaver. At noen leger likevel bryter loven, kan ikke gi grunnlag for en lovendring. Istedenfor å gjøre legens ulovlige handling lovlig, må helsemyndighetene følge opp de legene dette gjelder. En yrkesutøver som ikke vil fylle sin stillingsinstruks, kan ikke inneha den aktuelle stillingen. Leger har mange alternativer til det å være fastlege.

Innføring av en reservasjonsordning åpner for at flere leger som av religiøse eller andre grunner er mot abort, vil søke stilling som fastlege. Reservasjonsrett for leger vil også ha som en naturlig følge at flere grupper av helsepersonell krever å få reservere seg mot oppgaver i forbindelse med abort (utover å delta i selve inngrepet). Det kan neppe være slik at denne retten skal være forbeholdt leger. På sikt vil reservasjonsretten svekke kvinners rett til selvbestemt abort.

Det er et grunnleggende etisk prinsipp at hensynet til pasienten kommer først. Kvinners lovfestete rett til selvbestemt abort må komme før fastlegers behov for å holde sin sti ren. Helse- og omsorgsministeren må sørge for at fastlegene utfører sine oppgaver i tråd med lovverket, og at de ivaretar *alle* sine pasienter på en verdig og god måte.

Med hilsen

Kari Dahl